

BEELDENDE KUNST Heijense kunstenaar hangt Petershuis in Gennep vol met doeken die niet af zijn

De onvoltooiden van Richard Smeets

Vrachtauto's met op de dekleden werk van schilder Richard Smeets zetten vandaag de opening van zijn bijzondere expositie in het Petershuis Gennep luister bij.

door **Adri Gorissen**

Bij de schilderijen van Richard Smeets (55) in het Petershuis te Gennep zouden eigenlijk bordjes moeten hangen met daarop de tekst: Niet af! De beschouwer ziet het er niet altijd aan, maar de Heijense kunstenaar heeft alle doeken waar hij in zijn atelier nog aan werkt overgebracht naar het museum. Er hangen dus zijn onvoltooiden. „Nou kan eindelijk eens de poetsvrouw haar gang gaan in mijn atelier”, lacht hij. De schoonmaak is echter niet de reden voor de overheveling van zijn schetsen, tekeningen, gouaches en schilderijen. De internationaal vermaarde Smeets wil met de expositie laten zien hoe hij werkt, hoe een doek ontstaat. „Ik heb een mooie tentoonstelling willen maken, die duidelijk maakt wat ik doe en waarom ik dat doe”, legt hij uit. „Ik wil altijd een verhaal vertellen en daar heb ik mijn eigen vocabulaire voor. Ik kan het niet anders.”

Hij maakt half-abstracte doeken in vaak felle, aansprekende kleuren. Als je zijn werk in een hokje zou willen stoppen, dat zou je het abstract expressionistisch kunnen noemen. „Mijn meeste schilderijen worden verkocht door galeries die ook Cobra-werken en doeken van nieuwe expressionisten aan de man brengen. Maar eigenlijk ben ik een heel romantische schilder, die gelukkig weer te veel expressionist is om in die romantiek te verdrinken. Kenmerkend voor mijn werk zijn de gelaagdheid en de nuanciering die er in zit.”

In het Petershuis laat Smeets schetsen, tekeningen, gouaches en schilderijen zien rond het thema 'Tafelgesprekken'. Daarvoor maakte hij onder meer reeksen met als noemers 'Asian Touch', 'Denkend aan Holland', 'Rozenproject' en 'La

Richard Smeets wil laten zien hoe hij werkt, hoe een doek ontstaat.

foto **Gé Hirdes**

Danza'. Het onderwerp 'Tafelgesprekken', waaraan hij sinds 2007 werkt, nam hij al eerder ter hand. Dat gebeurde vanaf 2001 tot 2005. Het waren schilderijen van tafels, echter zonder personages. In 2005 was hij er klaar mee, stapte over op 'La Danza' en maakte wervelende

'Expositie laat zien wat ik doe en waarom'

doeken met danseressen. Smeets: „Ik ben daar weer vanaf gestapt na een gesprek met een Deense opdrachtgever. Die was bij mij in het atelier en wilde een van de oude 'Tafelgesprekken' kopen, maar die waren allemaal al verkocht. Toen

zei hij: kom eens bij mij thuis eten en dan praten we erover. Dat gesprek werd het uitgangspunt voor een nieuwe reeks, maar nu, met de figuren uit 'La Danza' indachtig, echte tafelgesprekken. Dus met personages rond of achter de tafel. Ook met meer stemming dan in de eerste serie. Mijn werk verdiept zich, daarom zit er nu kabaal in, melancholie ook en agressie. Op een tafel zie je nu bijvoorbeeld een mes liggen. Maar pas op, het ontspoorst niet.”

Hoe hij te werk gaat, maakt hij duidelijk aan de hand van een drieluik dat hij voor een Zuid-Afrikaanse opdrachtgever aan het schilderen is. In het Petershuis hangen de schetsen die hij ervoor heeft gemaakt naast nogal donkere kleine en grote doeken die uiteindelijk tot het drieluik moeten leiden. „De

schetsen zijn krabbeltjes om de compositie te bepalen. Terwijl ik dat doe, denk ik aan beelden die ik wil laten zien. Dan schiet me bijvoorbeeld te binnen dat ik op bezoek bij die Zuid-Afrikaan zittend aan het ontbijt het zwembad zag, daarachter een muur en weer ver-

Smeets is een half-abstracte expressionist

der wijnvelden. Die beelden gebruik ik en dan schilder ik een tafel met daarachter een muur en daar weer achter de lucht. Al werkend vraag ik me af, moet ik de personages zwaar aanzetten of juist buiten beeld zetten. Of: hoe zal ik de don-

kere vlakken op de werken invullen of bijkleuren? Ook voor andere vragen bedenk ik een oplossing. Zo ontstaat dan als vanzelf een doek met zwarte en witte silhouetten of een met rode, witte en blauwe banen, allebei verwijzingen naar Zuid-Afrika met zijn door de Nederlanders opgezette apartheid. Die ontwikkeling werk ik in meerdere schilderijen uit, elementen van het ene gebruik ik in het andere. Voor dat drieluik maak ik dus niet één, maar heel veel doeken. Bovendien ben ik altijd aan een aantal schilderijen rond hetzelfde thema tegelijk bezig. Vandaar dat het hier vol hangt met doeken die niet af zijn. Dat is wel heel bijzonder voor een museum.”

Expositie 'In Progress' van Richard Smeets. In Petershuis Gennep. Tot en met zo 18 juli.